

Til: Universitetsstyret
Fra: Universitetsdirektøren

Sakstype: Vedtakssak
Møtesaksnr: V-sak 48-2023
Møtenr: 7/2023
Møtedato: 5. desember 2023
Notatdato: 7. november 2023
Arkivsaksnr: 2023/10571
Saksansvarlig: Gaute Frøisland
Saksbehandler: Marianne Løken

Fordeling 2023 – Kompensasjon for valutasingninger mediekjøp

Bakgrunn

I staten er det slik at tap eller gevinster i forhold til valutasingninger håndteres av hver enkelt institusjon, og dette er et prinsipp som også gjelder internt ved UiO. I forbindelse med fordelingsprosessen for 2017 ble det lagt opp til en ordning for Universitetsbibliotekets (UB) mediebudsjett, med siktemål å opprettholde mediebudsjettets kjøpekraft mht. prisvekst og valutakurssvingninger, og dermed et avvik fra hovedprinsippet ved UiO.

Ordnningen innebærer at det mot slutten av året foretas en avregning basert på faktiske valutakurser, samtidig som dette ses i sammenheng med faktisk merforbruk. Det legges nå opp til denne særordningen for UB skal vurderes avviklet.

Behov for kompensasjon for 2023

Valutakursene i år medfører et merforbruk på mediekjøp på 28 mill. kroner (teknisk beregning basert på mediebudsjettet vedlagt). UBs egen prognose basert på faktisk regnskap inneværende år vil medføre et merforbruk på 20,7 mill. kroner i 2023. UB vil selv kunne dekke 5 mill. kroner av merforbruket ved å overføre 5 millioner fra driftsbudsjettet til mediebudsjettet. Dette innebærer et inndekningsbehov i 2023 på 15,7 mill. kroner.

Universitetsstyrets årlige reserve på 17 mill. kroner er ubenyttet i 2023, det foreslås derfor at 15,7 mill. kroner dekkes av denne posten.

FORSLAG TIL VEDTAK

1. Universitetsstyret vedtar
  - a. en kompensasjon for valutasingninger mediekjøp på 15,7 mill. kroner i 2023
  - b. kompensasjonen dekkes av universitetsstyrets reserve i 2023

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Ellen Johanne Caesar
avdelingsdirektør

Vedlegg:

- Ordning for valutakompensasjon UB
- Teknisk beregning av valutakompensasjon 2023 UB

Mediebudsjettet – mekanisme for å håndtere pris- og valutakursutvikling

Bakgrunn

I forbindelse med fordelingsprosessen for 2017 har det blitt lagt opp til en ordning for Universitetsbibliotekets mediebudsjett, med siktemål å opprettholde mediebudsjettets kjøpekraft på 2015/2016-nivå. Intensjonen har vært å etablere en mekanisme som også skal gjelde for de påfølgende budsjettår.

Vi vil i dette dokumentet konkretisere hvordan denne mekanismen skal fungere.

De førstkomende årene vil det gjøres en årlig evaluering av mekanismen, og man vil da vurdere evt. behov for endringer og justeringer av ordningen

Følgende er allerede avklart gjennom fordelingsprosessen:

- 1) *Det gis 1 %-poeng prisvekstkompensasjon p.a. ut over UiOs generelle prisvekstkompensasjon*
Dette skal kompensere for antatt høyere prisvekst på medier enn på andre varer. Satsen på 1% er fastsatt skjønnsmessig.
- 2) *Tildelt beløp avregnes mot faktisk utvikling i valutakursene.*
Avregningen gjøres mot slutten av det angjeldende året. Avregningen kan for det enkelte år medføre enten at UiO sentralt etterbetaler til mediebudsjettet – eller at mediebudsjettet må tilbakebetale midler til UiO sentralt.

Overordnet vedr. mekanismen

To begreper: «Primærtildeling» vs «avregning»

Gjennom tildelingsbrevet gis mediebudsjettet en «*primærtildeling*» som er basert på primærtildelingen i fjorårets tildelingsbrev, pluss prisvekstkompensasjon (= UiOs ordinære prisvekstkompensasjon + 1%-poeng).

Mot slutten av det angjeldende året (ca november) gjøres det en *avregning* mot denne primærtildelingen, basert på faktisk valutakursutvikling.

Prinsipper for avregningen

Det knyttes et valutakursnivå til primærtildelingen, dvs. et konkret valutakursnivå som primærtildelingen anses å være basert på.

Avregningen tar utgangspunkt i avviket mellom dette valutakursnivået - og de faktiske valutakursene man har hatt i løpet av året. Valutakursberegningen baserer seg på en vektning av relevante valutatyper og valutakurstidspunkter.

Dersom avregningen skulle vise at etter-/tilbakebetaling blir lavere enn kr 100 000, foretas det ingen etterbetaling/tilbakebetaling.

Avregningsformel

Vekter

Beregningsnøkkelen benytter følgende vekter:

Valutakurstidspunkter

	Vekting
Januar	30%
April	50%
Juni	20%

Valutatyper

Valuta	Euro	USD	GBP	NOK
Vekting	68 %	21 %	7 %	4 %

Avregningsformel

Etterbetaling/tilbakebetaling i kr = Primærtildeling i kr × % avvik valuta

...hvor

% avvik valuta = (% avvik valuta tidspunkt1 × vekting tidspunkt1) + (% avvik valuta tidspunkt2 × vekting tidspunkt2) etc

og

% avvik valuta januar = (%-vis avvik i valutakurs1 × vekting valutakurs1) + (%-vis avvik i valutakurs2 × vekting valutakurs2) etc

Valutakursene som benyttes, er Norges Banks månedsgjennomsnittskurser.

Premisser til grunn for primærtildelingen 2017

Primærtildelingen for 2017 er på 91,22 mill. kr., tilsvarende tildelingen til mediebudsjettet iht foreløpig tildelingsbrev juni 2016.

Primærtildelingen anses å være basert på følgende valutakurser:

Valutasort	Euro	USD	GBP	NOK
Valutakurs i NOK	8,93	7,96	12,21	1,00

Disse valutakursene er beregnet med utgangspunkt i at mediebudsjettet skal opprettholde tilsvarende kjøpekraft som i 2015/2016.

Avregning mediebudsjettet

år 2023

			Euro	USD	GBP	NOK	Total
Valutakurs som er grunnlag for primærtildeling		kr	8,93	kr 7,96	kr 12,21		
		Vekt					
Reelle kurser det aktuelle året	Januar	30 %	kr 10,71	kr 9,95	kr 12,15		
	April	50 %	kr 11,52	kr 10,50	kr 13,08		
	Juni	20 %	kr 11,72	kr 10,80	kr 13,65		
	Vektet "Reell årskurs"		kr 11,32	kr 10,40	kr 12,92		
%-vis avvik: Primærtildeling -->	Avvik per valuta		26,7 %	30,6 %	5,8 %		
	Vekt per valuta		68 %	21 %	7 %	4 %	
Reell årskurs	--> Vektet avvik, alle valutaer						25,0 %
Primærtildeling i NOK*						kr	112 107 000
--> Tilleggstilldeling mediebudsjettet (plussfortegn) /							
Tilbakebetaling fra mediebudsjettet (minusfortegn)						kr	28 031 969,30

*Her oppgis beløp etter prisvekstkompensasjon (generell + særskilt 1%)